

LE MUSÉON

REVUE D'ÉTUDES ORIENTALES

FONDÉ EN 1881 PAR CH. DE HARLEZ

SUBVENTIONNÉ PAR LE GOUVERNEMENT ET PAR LA FONDATION UNIVERSITAIRE

Extrait du tome LXXXIII

T. ORLANDI

LA TRADUZIONE COPTA DELL'ENCOMIO DI ATANASIO
DI GREGORIO NAZIANZENO

LOUVAIN

1970

LA TRADUZIONE COPTA DELL'ENCOMIO DI ATANASIO
DI GREGORIO NAZIANZENO

Lo Zoega, nel *Catalogus codicum copticorum* (della Raccolta Borganiana, Roma 1810) classificava sotto il n° CLXI (p. 269 sgg.) «folia sex... de rebus S. Athanasii. Fragmentum narrationis locis communibus et paradigmis amplificatae...». Il testo era poi parzialmente trascritto¹, senza traduzione.

A quanto ci risulta, quel testo non è mai stato riconosciuto per quello che è effettivamente, e cioè la traduzione dell'*Encomio di Atanasio* di Gregorio Nazianzeno, il cui originale greco è ben noto, ed è stato stampato (da ultimo) nella *Patrologia Graeca* del Migne, vol. 35, col. 1081 sgg.

Ai fogli segnalati dallo Zoega (ed ora conservati nella Biblioteca Vaticana a Roma) vanno aggiunti, come è risultato da una nostra indagine presso la Raccolta Lefort² di Lovanio, un foglio conservato alla «Bibliothèque Nationale» di Parigi ed uno alla «Österreichische Nationalbibliothek» di Vienna. Esistono altri fogli, che appartenevano (secondo ogni verisimiglianza) allo stesso codice, ma contenevano opere diverse³.

Ecco il quadro sinottico dei frammenti che ci interessano :

Provenienza	pag. del codice	quaderno
Vienna, K 9661	27-28	
Vaticana, Borg. Copto, cass. 109, fasc. 161	51-62	(formavano la parte centrale di un quaderno (il IV ?) di cui sono state perse le pagine estreme)
Parigi, Copte 129 ¹⁴ , f. 119	81-82 (?)	inizio del quad. 6.

Leni

Il codice è pergameneo; i fogli sono scritti (come d'uso) su ambedue le facciate, che sono divise in due colonne; sui margini delle pagine che iniziavano i quaderni erano dipinte notevoli miniature comprendenti arabeschi ed animali. L'onciale è abbastanza regolare,

¹ I complementi alla trascrizione dello Zoega si trovano in : I. GUIDI, *Di alcune pergamene saidiche...*, *Rendic. Acc. Lincei*, sc. morali, ser. V, 2 (1893), p. 513-530.

² Cf. sulla «Raccolta» il nostro articolo *Un codice copto del Monastero Bianco*, *Muséon*, 81 (1968), p. 351-405.

³ Ci limitiamo ad elencarli, non avendo ancora stabilito a quali opere appartenessero : P 129 (16), 46; P 131 (1), 49-50; P 131 (2), 143; P 131 (5), 111; P 131 (6), 20.

di tipo longilineo. Molto ingrandite le lettere segna-paragrafo, portate in margine.

Ci è sembrato utile pubblicare il testo copto, con una nostra traduzione latina, il più possibile fedele al copto. Aggiungeremo un breve apparato, relativo ai passi degni di attenzione dal punto di vista filologico, sia per il testo copto che per quello greco. Non è parso opportuno invece aggiungere considerazioni storico-letterarie, essendo il testo greco già ben noto e analizzato.

Tutte le variazioni grafiche rispetto al codice sono segnalate in apparato, salvo alcune correzioni di secondaria importanza (H = I = Y, nelle parole greche; N, E o sopra linea in alcune parole copte). Abbiamo eliminato la 'sopralinea' ed abbiamo introdotto la punteggiatura di tipo greco.

Abbreviazioni: D = codice copto.

G = testo greco (in Migne, P.G. 35, col. 1081 sgg.).

[] = lacuna « fisica » del codice.

[[]] = parole da espungere.

< > = parole da reintegrare.

ΟΥΕΓΚΩΜΙΟΝ ΕΑΦΤΑΘΟΦ ΝΒΙ ΠΖΑΓΙΟΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΘΕΟ-
 ΛΟΓΟΣ ΠΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΝΝΑΖΙΑΝΖΟΣ ¹ ΤΠΟΛΙΣ ΕΠΕΝΠΕΤΟΥΓΑΑΒ
 ΝΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΑΠΑ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ² ΜΠΕΖΟΟΥ ΜΠΕΦΡΠΜΕ-
 ΕΥΕ ΕΤΟΥΓΑΑΒ, ΕΤΕ ΣΟΥΣΑΨΦ ΜΠΕΒΟΤ ΠΑΨΟΝΣ ΖΝ ΟΥΕΙ-
 ΡΗΝΗ ΝΤΕ ΠΝΟΥΤΕ. ΖΑΜΗΝ.

Ι. ΕΙΨΑΝΤΑΙΕ ΠΕΝΙΩΤ ΑΠΑ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ, ΤΑΡΕΤΗ ΔΕ ΕΨ-
 ΤΑΙΟ ΜΜΟΣ ³. ΠΕΤΜΜΑΥ ΓΑΡ ΜΝ ΤΑΡΕΤΗ ΟΥΑ ΝΕ ⁴, ΕΒΟΛ
 ΧΕ ΝΕΟΥΝΤΑΦ ΜΜΑΥ ΝΤΑΡΕΤΗ ΤΗΡΣ ΖΡΑΙ ΝΖΗΤΦ. ΜΑΛΛΟΝ
 ΔΕ ΟΥΝΤΑΦΣ ΟΝ ΤΕΝΟΥ ΝΖΟΥΟ ΖΝ ΟΥΜΕ. ΝΕΝΤΑΥΩΝΖ ΓΑΡ
 [[ΤΕΝΟΥ]] ⁵ ΤΗΡΟΥ ΚΑΤΑ ΠΝΟΥΤΕ, ΕΥΩΝΖ ΝΑΦ ΟΝ ΤΕΝΟΥ
 ΚΑΝ ΕΑΥΕΙ ΕΒΟΛ ΖΜ ΠΙΒΙΟΣ. ΚΑΤΑ ΘΕ ΧΕ ΕΥΜΟΥΤΕ ΕΡΟΦ
 ΧΕ · ΠΝΟΥΤΕ ΝΑΒΡΑΖΑΜ ΜΝ ΙΣΑΑΚ ⁶ ΜΝ ΙΑΚΩΒ ΖΩΣ ΕΠ-
 ΝΟΥΤΕ ΠΕ ΝΝΕΤΟΝΖ ⁷, ΑΥΩ Ν[ΝΕ]ΤΜΟΟΥΤ ΑΝ. ΕΙΨΑΝΤΑΙΕ
 ΤΑΡΕΤΗ, ΠΝΟΥΤΕ ΕΨΤΑΙΟ ΜΜΟΦ, ΠΑΙ ΝΤΑΦ† ΤΑΡΕΤΗ ΝΝΡΩ-
 ΜΕ ⁸ ΜΝ ΤΒΙΝ.Φ.[Ι] ⁹ ΜΠΕΝΖΗΤ ΕΖΡΑΙ ΕΡΟΦ, ΜΑΛΛΟΝ ΔΕ
 ΤΒΙΝΚΤΟΝ ΨΑΡΟΦ ΖΙΤΝ ΠΟΥΟΕΙΝ ΕΤΕ ΠΩΝ ΠΕ ΧΙΝ ΕΨΟΡΠ.
 ΚΑΙΠΕΡ ΟΥΝ ΖΑΖ ΝΑΓΑΘΟΝ ΨΟΟΠ ΝΑΝ ¹⁰ ΕΜΝΛΑΑΥ ΝΑΕΨ-
 ΧΟΟΥ ΕΤΒΕ ΤΕΥΜΝΤΝΟΦ ΜΝ ΤΕΥΑΨΗ, ΝΑΙ ΝΤΑ ΠΝΟΥΤΕ

Ι. ¹ D : ΝΝ,ΑΣΙ,ΑΝCOC. — ² D : ΑΝΘΑΝΑΣΙΟΣ (semper ita scribit). —
³ G : ἀρετὴν ἐπαινέσομαι (D futurum praeterit). — ⁴ G : ταὐτὸν γὰρ ἐκείνον τε εἰπεῖν
 (var. ἐπαινεῖν) καὶ ἀρετὴν ἐπαινέσαι — quod secundum D corrigendum puto, ἐπαινέσαι
 secludendo. — ⁵ Perperam e margine reintroductum est (cf. G). — ⁶ D : ΙCΑΚ.
⁷ Cf. Mt., xxii, 32. — ⁸ D : ΝΕΝΡΩΜΕ. — ⁹ Cf. G : ἀνάγεσθαι. — ¹⁰ G
 addit : καὶ μεγάλων, quod concordat cum ἡλίκων καὶ ὄσων.

Encomium quod pronuntiavit sanctus Gregorius Theologus, episcopus urbis
 Nazianzi, in nostrum sanctum archiepiscopum apa Athanasium, die eius sanctae
 commemorationis, qui est septimus mensis Pashons. In pace Dei, amen.

I. Laudans patrem nostrum Athanasium, virtutem laudo. Ille enim et virtus
 una res sunt, quia ipse totam virtutem in se ipso habebat. Quin immo, habet
 etiam nunc, verius : illi enim qui vixerunt [[nunc]] omnes secundum Deum, pro
 ipso vivunt etiam nunc, licet de hac vita decesserint. Qua ratione appellant illum :
 Deum Abraham, et Isaac et Iacob, quia est Deus viventium, neque mor-
 tuorum. Laudans virtutem, Deum laudo, qui dedit virtutem hominibus, una
 cum ratione qua nostrum cor ad eum vertatur, seu potius revertatur ad eum,
 propter lucem quae est nostra ab initio. Cum enim multa sint bona nobis — adeo
 ut nemo ea dicere possit propter eorum magnitudinem et multitudinem — quae
 Deus nobis dedit, et etiam superadiciet ; hoc autem (bonum) maius est iis omnibus,

ΤΑΔΥ ΝΑΝ ΑΥΩ ΟΝ ΕΦΝΑΟΥΩΖ ΕΧΩΟΥ · ΑΛΛΑ ΠΑΙ ΟΥΟΤΒ ¹¹
 ΕΡΟΟΥ ΤΗΡΟΥ ΑΥΩ ΕΦΜΕΖ ΕΒΟΛ ΖΝ ΤΕΦΜΝΤΜΑΙΡΩΜΕ,
 ΕΤΕ ΤΒΙΝΒ[Ω]ΨΤ ΕΡΟΦ ΤΕ, ΑΥΩ ΤΒΙΝΚΤΟΚ ΨΑΡΟΦ ΤΕ ¹².
 ΝΘΕ ΓΑΡ ΕΤΕΡΕ ΠΗΗ Ο ΜΜΟΣ ¹³ ΝΝΑΖΡΝ ΝΑΙΘΕ, Η, ΤΟΝ —
 ΕΤΕ ΝΑΠΚΑΖ ΝΕ, ΕΙΤΕ ΝΑΨΥΧΟΝ ΕΙΤΕ ΝΕΤΧΙ ΤΕΨΥΧΗ ¹⁴ —
 ΤΑΙ ΤΕ ΘΕ ΕΤΕΡΕ ΠΝΟΥΤΕ Ο ΜΜΟΣ ΝΝΑΖΡΝ ΝΝΟΗΤΟΝ —
 ΕΤΕ ΝΕΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΝ ΝΕ ¹⁵. ΠΑΙ ΜΕΝ ΓΑΡ ΕΦΡ ΟΥΟΕΙΝ
 ΕΠΚΟΣΜΟΣ ΕΤΗΝΝΑΥ ΕΡΟΦ, ΠΑΙ ΔΕ ΝΤΟΦ ΕΦΡ ΟΥΟΕΙΝ ΕΠΕ-
 ΤΗΝΝΑΥ ΕΡΟΦ ΑΝ. ΑΥΩ ΠΑΙ ΜΕΝ †ΨΑΦΡ† ¹⁶ ΣΩΜΑΤΙΚΟΝ
 ΝΑΥΑΝ ΝΡΗ, ΠΑΙ ΔΕ ΝΕΦΥΣΙΣ ΝΝΟΗΡΟΝ — ΕΤΕ ΝΕΠΝΕΥΜΑ
 ΝΕ — ΨΑΦΑΔΥ ΝΑΥΑΝ ΝΝΟΥΤΕ. ΑΥΩ ΝΘΕ ΜΠΑΙ, ΝΕΤΕΡΕ
 ΤΕΥΦΥΣΙΣ ΜΕΝ ΠΕΥΝΑΥ ΕΒΟΛ, ΨΑΦ†ΘΕ ΝΑΥ ΕΝΕΤΕΡΕ
 ΤΕΥΦΥΣΙΣ ΠΕ ΝΑΥ ΕΡΟΟΥ, ΝΤΟΦ ΔΕ ΠΕ ΠΣΟΤΠ ΖΝ ΝΕ[

(lacuna undecim foliorum)

†ΤΟΥΩ ΖΝ ΤΒΩ ΝΕΛΟΟΛΕ ¹⁷. ΑΥΩ ΙΟΥΔΑΣ ΠΕΝΤΑΦΩΠΕ
 ΜΠΡΟΔΩΤΗΣ ΟΥΑ ΠΕ ΕΒΟΛ ΖΝ ΜΜΑΘΗΤΗΣ ΜΠΣΩΤΗΡ.

XV. ΠΚΕΟΥΑ ΔΕ ΟΝ ΕΤΟΥΜΟΥΤΕ ΕΡΟΦ ΜΠΑΡΑΝ, ΧΕ ΓΡΗ-

¹¹ D : ΟΥΟΤΦ. — ¹² D : ΔΕ (semper inter T et Δ confundit, nec amplius nota-
 bimus). — ¹³ Cf. Act., xxii, 3 : ΚΑΤΑ ΘΕ ΕΤΕΤΝΟ ΜΜΟΣ ΜΠΟΥΥ
 ΝΤΩΤΝ = καθὼς πάντες ὑμεῖς ἐστὲ σήμερον. — ¹⁴ ΕΤΕ... ΨΥΧΗ G omittit.
¹⁵ G omittit (cf. notam 15). — ¹⁶ G omittit; ita corrigendum puto : ΠΑΙ ΜΕΝ
 <ΝΟΨΙΣ Ν>ΣΩΜΑΤΙΚΟΝ. — ¹⁷ Cf. Prov., xxvi, 9.

et est plenum eius 'philanthropia' : id est ratio qua eum conspiciamus et qua
 ad eum revertamur. Qualis enim est sol pro rebus sensibilibus — quae sunt res
 terrestres, sive sine anima, sive anima praeditae — talis est Deus pro rebus intelle-
 gibilibus — quae sunt res spirituales. Ille enim illuminat mundum quem videmus,
 hic autem illuminat (mundum) illum quem non videmus. Et ille, <visiones>
 corporeas visiones solares, hic naturas intelligibiles — id est spiritus — visiones
 divinas reddit. Et quomodo ille, eas res quarum natura consistit in eo, quod vide-
 antur, facit ut illae res videant, quarum natura consistit in eo, quod videant,
 ipse autem est pulcherrimus inter[

(lacuna undecim foliorum)

†spina in vinea. Et Iudas, qui fuit proditor, unus fuit inter discipulos Salvatoris.
XV. Alter autem, quem appellant meo nomine, id est Gregorius, nonnulli

ΓΟΡΙΟΣ ΠΕ, ΟΥΝ ΖΟΙΝΕ ΧΩ ΜΜΟΣ ΧΕ ΝΕΦΗΠΒΟΛ ΑΝ †Μ-
 ΠΑΕΙΚΛΗΜΑ†¹⁸. ΠΑΙ ΓΑΡ ΑΦΩΚ ΕΡΑΚΟΤΕ ΕΦΕΠΙΘΥΜΕΙ¹⁹
 ΕΤΣΑΒΟ ΕΣΖΑΙ ΑΥΩ ΑΦΕΡ ΠΕΤΗΛΑΝΟΥΦ ΝΑΦ ΕΜΑΤΕ ΝΒΙ
 ΠΡΩΜΕ ΕΤΟΥΑΑΒ, ΝΘΕ ΝΟΥΙΩΤ ΕΦΜΕ ΝΟΥΨΗΡΕ ΕΦΤΑΙΝΥ,
 ΖΩΣΤΕ ΝΦΤΑΝΖΟΥΤΦ ΕΖΕΝΝΟΒ ΝΚΕΦΑΛΑΙΟΝ²⁰. ΣΕΧΩ ΔΕ
 ΜΜΟΣ ΧΕ ΑΦΨΟΧΝΕ ΚΑΚΩΣ ΕΠΕΦΙΩΤ ΑΥΩ ΠΕΦΠΡΟΣ-
 ΤΑΤΗΣ²¹. ΑΥΩ ΤΕΠΡΑΞΙΣ²² ΜΕΝ ΤΑΖΕΝΚΟΟΥΕ ΤΕ, ΤΒΙΧ
 ΔΕ ΝΑΒΙΣΑΛΩΜ²³ ΝΜΜΑΥ²⁴, ΚΑΤΑ ΘΕ ΕΨΩΤΜ. ΕΨΩΠΕ
 ΟΥΝ ΖΟΙΝΕ ΝΖΗΤΤΗΥΤΗ ΣΟΟΥΝ ΝΤΒΙΧ²⁵ ΝΤΑΥΖΙΛΑ ΕΠΠΕ-
 ΤΟΥΑΑΒ ΕΤΜΜΑΥ ΖΑΡΟΣ, ΜΝ ΠΡΩΜΕ ΕΤΟΝΖ ΖΩΣ ΕΦΜΟΟΥΤ
 Η <.....>²⁶ ΕΦΣΟΟΥΝ ΝΝΕΨΧΩ ΜΜΟΟΥ. ΠΛΗΝ †ΝΑΣΙΝΕ
 ΜΠΑΙ ΕΖΝΑΙ, ΖΩΣ ΕΦΟΡΧ ΑΝ ΝΤΟΟΥΤΦ²⁷. ΑΝΟΚ ΟΥΤΕΙΜΙΝΕ
 ΓΑΡ, ΑΥΩ ΖΝ ΝΨΑΧΕ²⁸ ΕΤΟΥΔΙΣΤΑΖΕ²⁹ ΕΡΟΟΥ ΨΑΙΟΠΣ
 ΧΕ ΠΕΨΨΕ ΕΡΟΙ ΕΡΕΚ ΕΠΤΑΙΟ ΜΠΕΤΖΙΤΟΥΩΙ ΝΖΟΥΟ
 ΕΠΕΦΣΩΨ, ΑΥΩ ΕΤΜΒΕΠΗ ΕΤΜΣΤΟ ΕΒΟΛ ΝΝΕΤΟΥΤΑΥΟ
 ΝΟΥΑΙΤΙΑ ΝΣΩΟΥ³⁰. ΠΡΩΜΕ ΜΕΝ ΕΘΟΟΥ ΨΑΦΒΕΠΗ ΝΕΦΣΕΨ
 ΠΚΕΡΩΜΕ ΝΑΓΑΘΟΣ. ΠΑΓΑΘΟΣ ΔΕ ΝΤΟΥ ΜΕΦΣΕΨ ΠΚΕΡΩΜΕ
 ΕΘΟΟΥ ΖΝ ΟΥΜΟΤΝΕΣ. ΠΕΤΣΒΤΩΤ ΓΑΡ ΑΝ ΕΤΚΑΚΙΑ ΜΕΦ-
 ΒΕΠΗ ΕΧΠΕ ΤΚΕΖΥΠΟΨΙΑ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ³¹ ΔΕ ΝΤΟΥ ΨΑ ΠΡΗΤΕ

XV. ¹⁸ Corrigendum : ΜΠΕΙΚΡΙΜΑ, sive ΜΠΕΙΕΓΚΛΗΜΑ (cf. G). — ¹⁹ D :
 ΕΦΕΠΙΘΗΜΕΙ. — ²⁰ D : ΚΑΙΦΑΛΑΙΟΝ. — ²¹ Confirmat in G lectionem
προστάτης contra *δεσπότης*. — ²² G : τὸ δράμα — ²³ D : ΑΒΥΣΣΑΛΩΜ. —
²⁴ Cf. 2 Reg., xv, 5. — ²⁵ D ΤΒΙ (cf. G). — ²⁶ Lacunam statui : G καὶ τὴν ἄδικον
ἐφορίαν. — ²⁷ ΖΩΣ... ΝΤΟΟΥΤΦ G omittit. — ²⁸ D : ΖΕΝΨΑΧΕ. —
²⁹ D : ΕΤΟΥΨΖΤΑΣΕ. — ³⁰ ΑΥΩ... ΝΣΩΟΥ G omittit. — ³¹ D :
 ΓΙΩΡΓΙΟΣ.

dicunt eum non fuisse extra hanc culpam. Hic enim venit Alexandriam cupiens
 litteras discere, et eum bonis tantum affecit homo sanctus, velut pater amans
 filium excellentem, adeo ut illi traderet magna negotia. Dicunt autem eum cepisse
 malum consilium contra patrem suum et patronum suum. Et acta quidem aliorum
 erant, manus Absolonis tamen erat cum illis, ut audio. Si nonnulli vestrum noverunt
 manum, qua calumniati sunt sanctum illum, et hominem vivum tamquam mor-
 tuum, vel <...>, novit id quod dico. Ceterum, libens harum rerum obliviscar,
 tamquam de eo incertarum. Talis enim sum; et in sermonibus de quibus ambi-
 gitur, arbitror praestare ut ad laudem in proximum incliner, magis quam ad eius
 vituperationem, neque festinem ad non reiciendum id quod eis ut culpam imputant.
 Homo maleficus pronus est ad condemnandum etiam hominem bonum; bonus

ΝΝΨΑΧΕ ³² ΑΝ ΠΕ ΠΕΦΘΟ, ΟΥΔΕ ΝΖΥΠΟΠΤΕΥΕ ΕΡΟΦ ΑΝ
ΜΜΑΤΕ, ΑΛΛΑ Δ ΠΕΦΖΩΒ ΟΥΩΝΖ ΕΒΟΛ ΖΩΣΤΕ ΝΣΕΤΑΨΕ-
ΟΕΙΨ ΜΜΟΦ.

XVI. ΟΥΘΗΡΙΟΝ ΠΕ ΕΑΦΕΙ ΕΒΟΛ ΖΝ ΝΤΩΨ <.....> ³³ ΕΤΕ
ΤΚΑΠΠΑΔΟΚΙΑ ΤΕ. ΟΥΠΟΝΗΡΟΣ ΠΕ ΖΜ ΠΕΦΓΕΝΟΣ ³⁴, ΟΥ-
ΖΟΥΕΠΟΝΗΡΟΣ ΠΕ ΖΜ ΠΕΦΖΗΤ. ΑΥΩ ΝΟΥΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΑΝ
ΠΕ ΖΝ ΟΥΧΩΚ, ΑΛΛΑ ΕΦΤΕΖΤΩΖ ΝΘΕ ΝΝΕΙΜΑΣΠΟΡΚ. ΨΟΡΠ
ΜΕΝ ΝΕΦΟ ΝΖΜΖΑΛ ΝΖΕΝΤΡΑΠΕΖΑ ΝΨΜΜΟ, ΑΥΩ ΕΥΨΩΠ ³⁵
ΜΜΟΦ ΖΑ ΖΕΝΤΡΟΦΗ, ΖΑΠΑΞ ΖΑΠΛΩΣ ΕΦΕΙΡΕ ΝΖΩΒ ΝΙΜ
ΖΑ ΤΜΝΤΛΑΜΑΖΤ. ΕΠΖΑΕ ΔΕ ΑΦΕΙ ΕΖΟΥΝ ΕΤΠΟΛΙΤΕΙΑ ³⁶
ΑΥΩ ΑΥΤΑΝΖΟΥΤΦ ΕΝΕΤΒΟΧΒ ΝΖΗΤΣ, ΖΩΣΤΕ ΝΕΦΩΨΠΕ
ΝΖΥΠΟΔΟΧΕΥΣ ΝΝΑΦΗΡΙΡ ΖΜ ΠΜΑ ΕΤΟΥΤΡΕΦΕ ΝΜΜΑΤΟΙ
ΝΖΗΤΦ. ΜΗΝΣΩΣ ΑΦΡ ΧΟΟΥΤ ΖΝ ΤΠΙΣΤΙΣ, ΑΥΩ ΝΤΕΡΕΦ-
ΧΕΕΡΕ ΝΚΑ ΝΙΜ ΕΒΟΛ ΝΝΕΦΜΑΖΤ, ΖΩΣΤΕ ΝΤΕΤΜΛΑΑΥ
ΨΩΧΠ ΝΑΦ ΕΙΜΗΤΙ ³⁷ ΠΕΦΣΩΜΑ ΜΜΑΤΕ, ΑΦΠΩΤ ΕΒΟΛ ΖΝ
ΟΥΧΩΡΑ ΕΥΧΩΡΑ, ΑΥΩ ΑΦΒΩΚ ΕΖΟΥΝ ΕΡΑΚΟΤΕ, ΝΘΕ
ΝΟΥΨΩΝΕ ΕΦΖΟΟΥ, ΕΑΦΝΕΖΣΕ ΖΝ ΚΗΜΕ ΕΤΡΕΦΤΟΥΝΕΣ
ΖΕΝΠΕΙΡΑΣΜΟΣ ΕΧΝ ΤΕΚΚΛΗΣΙΑ ³⁸. ΤΟΤΕ ΑΦΛΟ ΜΕΝ ΕΦ-
ΚΩΤΕ [[ΚΩΤΕ]] ³⁹, ΑΦΑΡΧΕΙ ΜΕΝ ΕΤΜΝΤΡΕΦΕΡ ΠΕΘΟΟΥ.
ΟΥΑΤΨΑΥ ΜΕΝ ΠΕ ΖΝ ΝΚΕΖΒΗΥΕ, ΑΥΩ ΜΠΕΦΤΣΑΒΟ ΕΖΝ

³² D : ΝΕΝΨΑΧΕ.

XVI. ³³ Lacunam statui; cf. G : ἐκ τῶν ἐσχάτων τῶν ἡμετέρων ὀρμώμενον. — ³⁴ D : ΠΕΦΓΕΝΟΣ. — ³⁵ D : ΕΥΝΩΨ quod corrigendum putavi secundum G μάζης ὄνιον (ΨΩΠ ΖΑ- cf. CRUM, *Dict.*, 575b). — ³⁶ D : ΠΟΛΥΤΙΑ. — ³⁷ D : ΕΙΕΜΗΤΕΙ. — ³⁸ D : ΤΕΚΚΛΥΣΙΑ. — ³⁹ Secludendum putavi.

contra facile non condemnat hominem etiam malum. Ille enim qui paratus non est ad malum, ne ad suspicandum quidem pronus est. Georgius vero, malitia eius non fuit verborum tantum ratione, neque eum suspicamur tantum, sed eius acta adeo patent, ut (vulgo) praedicentur.

XVI. Belua fuit, quae exiit e finibus <...>, id est Cappadocia. Malus fuit genere, peior animo; minimeque ingenuus, sed mixtus ut muli. Et primum quidem erat servus apud mensas alienas, et venalis pro cibo: ne multa, omnia faciens cupidiorum gratia. Denique ad civilia negotia se dedit, in quibus humiliora ei concesserunt, ita ut fieret comparator carnis suinae locis in quibus milites aluntur. Postea fidei transfuga factus est, et ubi omnia pro suo ventre dissipavit, adeo ut nihil sibi superesset praeter corpus ipsum, fugit ab alia ad aliam regionem, et pervenit Alexandriam, ut malus morbus, et consurrexit in Aegypto ut temptatio^{es} contra Ecclesiam moveret. Tunc desiit peragrare, coepit prava facinora

ΛΟΓΟΣ ΕΥΠΡΕΠΕΙ ΝΝΕΛΕΥΘΕΡΟΣ — ΝΘΕ ΕΤΕ ΨΑΓΑΑΣ ΝΒΙ
 ΝΡΩΜΕ ΝΕΥΓΕΝΗΣ — ⁴⁰. ΝΕΦΖΟΛΒ ΑΝ ΖΝ ΤΕΦΒΙΝΤΩΜΤ ⁴¹
 ΕΡΟΦ, ΜΝΛΑΑΥ ΝΣΜΟΤ ΜΜΝΤΡΕΦΡΖΟΤΕ ΝΖΗΤΦ, ΟΥΤΕ ΖΝ
 ΟΥΜΕ ΟΥΤΕ ΖΝ ΟΥΖΥΠΟΚΡΙΣΙΣ. ΕΥΖΙΚΑΝΟΣ ΠΕ ΕΜΑΤΕ ΖΝ
 ΤΜΝΤ ΡΕΦΡΠΕΘΟΟΥ ΝΖΟΥΟ ΕΡΩΜΕ ΝΙΜ, ΑΥΩ ΟΥΝΨΒΟΜ
 ΜΜΟΦ ΕΨΤΟΡΤΡ ΝΖΑΖ ΝΖΩΒ.

XVII. ΤΕΤΝΣΟΟΥΝ ΝΝΕΝΤΑΦΑΑΥ ΜΠΕΙΡΩΜΕ ΕΤΟΥΑΑΒ,
 ΑΥΩ ΤΕΤΝΧΩ ΜΜΟΟΥ ΤΗΡΤΝ. ΨΑΥΠΑΡΑΔΙΔΟΥ ΟΝ ΝΖΑΖ
 ΝΣΟΠ ΝΝΔΙΚΑΙΟΣ ΕΝΒΙΧ ΝΝΑΣΕΒΗΣ, ΧΕΚΑΣ ΑΝ ΕΥΕΧΙ ΣΟ-
 ΥΕΝ ⁴² ΝΒΙ ΝΕΤΜΜΑΥ, ΑΛΛΑ ΧΕΚΑΣ ΕΥΝΑΔΟΚΙΜΑΖΕ ΜΜΟΟΥ.
 ΝΕΘΟΟΥ ΜΕΝ [[ΝΑΝΟΥΟΥ]] ΖΝ ΟΥΜΟΥ ΝΨΠΗΡΕ, ΚΑΤΑ ΠΕΤ-
 ΣΗΖ ⁴³. ΝΡΩΜΕ ΔΕ ΝΕΥΣΕΒΗΣ ΣΕΣΩΒΕ ΜΜΟΟΥ ΜΠΕΙΜΑ,
 ΝΖΟΣΟΝ ΤΜΝΤΧΡΗΣΤΟΣ ⁴⁴ ΜΠΝΟΥΤΕ ΖΗΠ, ΜΝ ΝΝΟΒ ΝΨΒΕΙΩ
 ΕΤΟΥΝΑΤΑΑΥ ΜΠΜΕΡΟΣ ΣΝΑΥ, ΜΠΝΑΥ ΕΤΕΡΕ ΠΝΟΥΤΕ ΝΑΨΙ
 ΝΝΕΝΠΡΑΞΙΣ ΜΝ ΝΕΝΨΑΧΕ ΜΝ ΝΕΝΜΕΕΥΕ ΖΝ ΖΕΝΜΑΨΕ
 ΜΜΕ, ΜΠΝΑΥ ΕΤΕΦΝΑΤΩΟΥΝ ΕΚΡΙΝΕ ΜΠΚΑΖ ΑΥΩ ΝΦΒΩΛΠ
 ΕΒΟΛ ΝΝΕΝΨΟΧΝΕ ΜΝ ΝΕΝΖΒΗΥΕ, ΝΑΙ ΕΤΤΟΟΒΕ ΖΑΖΤΗΦ.
 ΖΟΤΙ ΔΕ ⁴⁵ ΨΑΥΠΑΡΑΔΙΔΟΥ ΝΝΔΙΚΑΙΟΣ ΕΝΒΙΧ ΝΝΑΣΕΒΗΣ ⁴⁶,
 ΦΝΑΨ ΠΕΙΘΕ ΜΜΟΚ ΖΜ ΠΑΙ ΝΒΙ ΠΠΕΤΟΥΑΑΒ ΙΩΒ, ΕΑΦΖΥ-

⁴⁰ G omittit. — ⁴¹ D : ΒΙΝΤΩΜΝΤ

XVII. ⁴² D ΕΥΕΧΙ ΣΟΟΥΝ (cf. G : *τιμηθῶσω*; CRUM, *Dict.*, 369b). — ⁴³ Cf. G : *καὶ φαῦλοι μὲν* (plures codd. omittunt) *ἐν θανάτῳ ἔξαισίω, κατὰ τὸ γεγραμμένον*. Textus copticus biblicus (*Iob*, IX, 23, ed. CIASCA) habet : ΧΕ ΝΕΚΡΟΦ ΝΑΜΟΥ ΝΟΥ-ΜΟΥ ΝΨΠΗΡΕ — quem nostra versio non est secuta. — ⁴⁴ D : ΤΜΝΤΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ. — ⁴⁵ D : ΖΟΧΙ ΤΕ. — ⁴⁶ ΖΟΤΙ ΔΕ ... ΝΝΑΣΕΒΗΣ : G omittit.

patrare. Erat ille ineptus ad ceteras res, neque litteris liberalibus eruditus — quibus student homines nobiles — neque dulcis erat in conventibus, neque ulla verecundiae species erat in eo, vera aut simulata; cum peritus tantum esset in malis actionibus, magis quam ceteri homines, et multa turbare valeret.

XVII. Nostis ea quae fecit contra sanctum illum hominem, et omnes eadem dicitis. Traduntur saepe iusti in manus impiorum, non ut isti honore afficiantur, sed ut illi probentur : « mali [[boni]] in morte una admirabili », ut scriptum est. Pii homines deridentur in hoc mundo, dum Dei iustitia latet, una cum magnis mercedibus quae dabuntur ad duas partes, cum Deus perpendet nostra opera et nostra verba et nostras cogitationes super iustam libram, cum surget ad terram iudicandam, et nudabit nostra consilia et acta quae obsignata sunt ante eum. Iustos vero saepe tradi in manus impiorum, probabit tibi sanctus Iob, cum ipse

ΠΟΜΟΝΗ ΕΝΑΙ ΑΥΩ ΕΦΤΑΘΟ ΜΜΟΟΥ, ΚΑΙΠΕΡ ΕΥΡ ΜΗΤΡΕ
 ΖΑΡΟΦ ΧΕ ΟΥΡΜΜΕ ΠΕ ΑΥΩ ΕΦΟΥΛΑΒ ΝΑΙΚΑΙΟΣ ΝΡΕΦΩ-
 ΜΨΕΝΟΥΤΕ. ΑΥΩ ΑΥΨΟΒΦ ΝΤΕΙΖΕ ΤΗΡC ΖΙΤΜ ΠΔΙΑΒΟΛΟC
 ΖΝ ΖΕΝΑΨΗ ΜΠΛΗΓΗ ⁴⁷ ΕΑΥΝΤΟΥ ΕΧΩΦ ΖΝ ΟΥΨΠΕΝΨΩΠ ⁴⁸,
 ΖΩC ΝΤΝΤΜΖΕ ΕΚΕΟΥΑ ΕΦΤΝΤΩΝΦ ΕΝΕΦΖΙCΕ ΤΗΡΟΥ ΖΝ
 ΝΕΝΤΑΨΠΖΙCΕ ΤΗΡΟΥ ΧΙΝ ΤΚΑΤΑΒΟΛΗ ΜΠΚΟCΜΟC. ΝΕΤ-
 ΤΑΙΗΥ ΓΑΡ ΝΤΟΟΤΟΥ ΝΝΡΩΜΕ, ΕΤΕ ΝΕΧΡΗΜΑ ΝΕ ΜΝ ΝΟΥCΙΑ
 ΑΥΩ ΝΨΗΡΕ ΕΤΝΑΝΟΥΟΥ ΑΥΩ ΕΤΝΑΨΩΟΥ, ΑΦ† ΟCΕ
 ΜΜΟΟΥ ΖΙ ΟΥCΟΠ, ΖΩCΤΕ ΝCΕΤΜΖΕ ΕΘΕ ΝΝΕΖΠΕ ΕΡΟΟΥ
 ΕΤΒΕ ΠΑΨΑΙ ⁴⁹ ΝΝΖΙCΕ. ΑΥΩ ΝΝΑΙ ΜΜΑΤΕ ΑΝ, ΑΛΛΑ ΑΥ-
 ΨΑΑΡ ΟΝ ΕΠΕΦCΩΜΑ ΕΠΖΑΕ ΖΝ ΟΥΠΛΗΓΗ ΝΑΤΤΑΛΒΟC
 ΑΥΩ ΕCΜΟΚΖ ΝΝΑΥ ΕΡΟC. ΑΥΩ ΜΝΝCΑ ΝΑΙ ΑΦΖΕ ΕΚΕΝΟΒ
 ΝΖΙCΕ ΕΦΟ ΝΖΟΥΟ, ΕΤΕ ΤΕΦCΖΙΜΕ ΤΕ, ΕCCOΛCΑ ΜΜΟΦ
 ΖΝ ΟΥCΟΛCΑ ΕΦΖΟΡΨ ΕΖΟΥΕ ΝΕΤΖΙΧΩΦ. ΑCΤΩΚ ΓΑΡ ΕΖΟΥΝ
 ΕCΟΥΨΨ ΕΤΑΚΕ ΤΕΦΨΥΧΗ ΜΝ ΠΕΦCΩΜΑ. ΑΦΖΕ ΔΕ ΟΝ
 ΕΝΕΦΨΒΗΡ ⁵⁰ ΝΨΑΥΕΙ ΕΥΝΟΒΝΒ ΜΜΟΦ ΕΠΜΑ ΝCΟΛCΕΛ
 ΜΜΟΦ, ΝΑΙ ΕΤΒΩΨΤ ΜΕΝ ΕΠΕΦΖΙCΕ, ΜΠΟΥCΟΥΝ ΠΜΥCΤΗ-
 ΡΙΟΝ ΔΕ ΕΤΖΜ ΠΖΙCΕ, ΑΛΛΑ ΑΥΜΕΕΥΕ ΧΕ ΤΕΠΛΗΓΗ ΕΤ-
 ΕΦΝΖΗΤC ΟΥΨΕΦΙΩ ΤΕ ΝΝΕΦΝΟΒΕ, ΑΥΩ ΝΤΑΥΜΕΕΥΕ ΜΜΑΤΕ
 ΑΝ, ΑΛΛΑ ΑΥΝΕΒΝΟΥΒΦ ΖΝ ΟΥΜΝΤΑΤΨΙΠΕ, ΚΑΙΤΟΙ ΓΕ ΕΝΕ-

⁴⁷ D : ΠΛΙΚΗ — ⁴⁸ D : ΟΥΨΠΕΝΨΩΠΕ. — ⁴⁹ G διὰ τὸ συνεχές (coptice male
 versum). — ⁵⁰ G addit : ὡς αὐτός φησιν (cf. *Iob*, xvi, 2).

hoc tulerit, idemque narraverit, etiamsi de eo hoc testati sint : « Homo veridicus fuit et sanctus, iustus et Dei cultor ». Et vexatus est hoc modo a Diabolo multis flagellis, quae supervenerunt ei subito, ita ut neminem invenias similia passum ac omnes eius dolores, inter ceteros qui dolore affecti sunt inde a creatione mundi. Illa quae ab hominibus magni existimantur, id est divitias, opes, filios bonos et pulchros, simul amisit, adeo ut non potuerit pro eis flere, ob magnos dolores. Neque haec tantum : sed denique in ipso corpore ictus est plaga insanabili et horribili visu ; et postea in alium incidit maiorem dolorem : uxor enim fuit, quae eum consolata est solacio quodam pristinis malis graviore. Sane enim volebat eius animam cum corpore perdere. Quin etiam invenit amicos tales qui eum irriderent potius quam consolarentur : videbant enim eius dolorem, verum ignorabant mysterium quod erat in dolore, sed arbitrabantur plagam, in quam ille inciderat, mercedem esse pro eius peccatis. Neque tantum cogitabant, sed revera

αφωπ ρισε ναμε ρα νεφνοβε, νε πετωψε εροου πε
εκομφιζε ⁵¹ μεφμκαρ ρηητ ριτη νψαχε νκολα.

XVIII. ναι μεν νενταψωπε νιωβ ρη τεφαρχη. ογα-
ρων ⁵² γαρ πετωοοπ ρη ταρετη μη πεφθονος, παι ⁵³
μεν χεκαρ ⁵⁴ εφεχρο εππετνανουγ, ταρετη μεν ες-
τωουν ⁵⁵ ρα ρωβ νιμ χεκαρ ννευχρο ερορ επτηρη.
αγω παι μεν εφαρωνιζε χεκαρ εφνατρε τκακια σοουτη
ριτη τκολασις ννετερ ρωβ εππετνανουγ, ται δε [[τα-
ρετη δε]] ⁵⁶ χεκαρ εσαραρ ενρωμε ναγαθουρ [[ετε μηκα-
κει]] ⁵⁷ καν εγο ρηογο ρη πρισε. αλλα ου νενταραα
νβι πενταρψαχε νμμαρ ριτη ουρρητη μη ουκλοολε,
ετε πνουτε πε ετωσκ μεν νκωλασσα ⁵⁸ ννηρωμε,
ετβεπη νβονθεια, παι ετκω αν μηβερωβ ννηρεφερνοβε
ριχη πεκληρορ νναικαιορ, χεκαρ ννε ναικαιορ τσαβο
ετανομια. ου ον περναχοορ ⁵⁹; αρουενερ πωοειχ
εβολ ραθη μηαρων, αρταψεοειψ μμορ νουτιμη αγω
αρβωλπ εβολ μημυστηριον εφχω μμορ χε · « κμεεγε
χε νταιερ ναι νακ εκεσμοτ, αλλα χε εκεογωνρ ⁶⁰ εβολ

⁵¹ G : σοφιζεσθαι quod corrigendum est.

XVIII. ⁵² D : ΟΥΑΓΑΩΝ. — ⁵³ D : ΝΑΙ (corrigendum putavi, cf. G). —

⁵⁴ G addit φιλονεικοῦντος, quod concinnat cum subsequenti ΕΣΤΩΟΥΝ (cooptice); ergo corrigendum videtur : ΠΑΙ ΜΕΝ <ΕΦΑΡΩΝΙΖΕ> ΧΕΚΑΡ — ⁵⁵ D : ΜΝΝΕΣΤΩΟΥΝ. — ⁵⁶ Ut glossam secludendum putavi. — ⁵⁷ Plane secludendum (cf. G) : at quid cooptice valeat parum constat. — ⁵⁸ Lege : ΚΟΛΑΖΕ.

⁵⁹ G omittit. — ⁶⁰ D : ΧΕΚΕΟΥΩΝΡ.

inverecunde irridebant eum, qui, etiamsi pateretur propter sua peccata, dignus erat qui ab eis solacium acciperet verbis consolationis.

XVIII. Haec ergo Iob acciderunt ab initio. Certamen enim est inter virtutem et invidiam; cum ista (invidia) pugnet ut ipsa bonum superet; virtus autem omnia patiatur ut nullo modo superetur. Et ista (invidia) pugnet ut malum progrediatur, bona facientibus castigatis; illa (virtus) contra ut custodiat homines bonos, etiamsi magis doleant. Verum, quid fecit ille, qui cum eo locutus est in vento et nube? — Deus ille est, qui tardus est ad homines puniendos, ad auxilium autem properat; qui vindictam in peccatores non devolvit super populum iustorum, ne iusti malitiam discant. Quid ergo dixerim? Mercedem revelavit post certamen; glorificavit eum cum honore et detexit mysterium dicens: « Cogitas me hoc tibi fecisse cuius

ΝΑΙΚΑΙΟΣ, » ⁶¹ ΤΑΙ ΤΕ ΤΠΑΖΡΕ ΝΝСАΨ, ΠΑΙ ΠΕ ΠΕΚΛΟΜ
ΜΠΑΓΩΝ, ΤΑΙ ΤΕ ΤΨΒΙΩ ΝΘΥΠΟΜΟΝΗ. ΝΕΤΜΝΝСА ΝΑΙ ΓΑΡ
ΖΕΝΚΟΥΙ ΝΕ, ΕΤΕ ΝΖΥΠΑΡΧΟΝΤΑ ΝΕΝΤΑΦΧΙΤΟΥ ΕΥΚΗΦ.

XIX. ΟΥΚΟΥΝ ΝΟΥΨΠΗΡΕ ΑΝ ΤΕ ΧΕ Α ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΜΒΟΜ
ΕΧΗ ΠΕΝΙΩΤ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ, ΑΛΛΑ ΤΕΨΠΗΡΕ ΝΖΟΥΟ ΤΕ ΤΑΙ,
ΧΕ ΜΠΕ ΠΑΙΚΑΙΟΣ ΚΑ ΤΟΟΤΦ ⁶² ΕΒΟΛ ΖΙΤΝ ΝΖΙΣΕ. ΑΨΩ
ΝΟΥΨΠΗΡΕ ΑΝ ΜΜΑΤΕ ΠΕ ΠΙΚΕΤ, ΝΘΕ ΜΠΑΙ, ΧΕ Α ΝΠΕΙ-
ΡΑΣΜΟΣ ΜΟΥΝΕ ΕΒΟΛ. ΑΦΠΩΤ ΝΒΙ ΠΠΕΤΟΥΓΑΑΒ ΕΤΜΜΑΥ
ΖΝ ΟΥΒΙΜΠΩΤ ΕΝΑΝΟΥΣ. ΑΦΒΩΚ ΓΑΡ ΨΑ ΜΜΟΝΑΧΟΣ ΕΤΖΝ
ΜΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΝ ΕΤΖΝ ΚΗΜΕ ⁶³, ΝΑΙ ΝΤΑΥΑΑΥ ΜΜΙΝ ΜΜΟΟΥ
ΝΨΜΜΟ ΕΠΚΟΣΜΟΣ ΑΨΩ ΑΨΟΥΩΖ ΖΝ ΤΕΡΗΜΟΣ ΖΝ ΟΥΟΥΡΟΤ,
ΕΨΩΝΖ ΖΜ ΠΝΟΥΤΕ ΝΖΟΥΕ ΝΕΤСΑΝΕΨ ΖΜ ΠСΩΜΑ. ΖΟΙΝΕ
ΜΕΝ ΝΖΗΤΟΥ ΑΨΩΤΠ ΝΑΥ ΝΟΥΒΙΟΣ ΕΦСΒΡΑΖΤ, ΑΧΝ ΑΑΑΥ
ΝΚΟΙΝΩΝΙΑ, ΕΨΩΑΧΕ ΝΜΜΑΥ ΜΑΥΑΑΥ ΜΝ ΠΝΟΥΤΕ ΜΜΑΤΕ.
ΑΨΩ ΠΕΤΟΥΝΑΕΙΜΕ ΕΡΟΦ ΖΝ ΤΕΡΗΜΟΣ, ΝΤΟΦ ΜΜΑΤΕ ΠΕ
ΠΚΟΣΜΟΣ ΝΝΑΖΡΑΥ. ΖΕΝΚΟΟΥΕ ΔΕ ΟΝ, ΖΜ ΠΤΡΕΥΜΕΡΕ
ΠΝΟΜΟΣ ΝΤΑΓΑΠΗ, ΑΨΒΩ ΕΨΩΝΖ ΖΝ ΤΚΟΙΝΩΝΙΑ ⁶⁴ ΕΑΨΜΟΥ
ΜΕΝ ΝΝΑΖΡΝ ΝΚΕΡΩΜΕ ΜΝ ΝΕΖΒΗΥΕ ΜΠΒΙΟΣ ΝΑΙ ΕΤΜΕΖ
ΝΨΤΟΡΤΡ ΑΨΩ ΕΤСΩΒΕ ΜΜΟΝ ΖΙΤΝ ΜΜΕΤΑΒΟΛΗ ΕΤΨΩΦΕ.
ΝΤΟΟΥ ΔΕ ΠΕ ΠΚΟΣΜΟΣ ΝΝΑΖΡΝ ΝΕΥΕΡΗΥ ΑΨΩ ΕΨΤΩΒС

⁶¹ Cf. *Iob*, XL, 3.

XIX. ⁶² Coptice male reddita est graeca hypothetica sententia. — ⁶³ Landes mo-
nasteriorum praeterit! — ⁶⁴ G addit: ἔρημικοί τε ὄμοῦ καὶ μυγάδες.

rei gratia, nisi ut iustus appareres?». Haec est medicina vulnerum; corona cer-
taminis; haec merces patientiae. Parvae quidem sunt res praeter illas, id est
divitiae, quas duplas ei concessit.

XIX. Mirum ergo non est Georgium superasse Athanasium; sed mirum potius
fuisset si iustus doloribus affectus non esset. Nec certe hoc quoque ut illud mirum
est, temptationes diuturnas fuisse. Fugit sanctus ille bona fugae ratione; ivit
enim ad monachos in monasteria Aegypti. Isti se ipsos mundo extraneos fecerunt,
et alacriter in deserto habitaverunt, viventes in Deo magis quam ceteri qui corpo-
raliter vivi sunt. Aliqui eorum sibi elegerunt vitam tranquillam, sine ullo comitatu,
loquentes secum tantum et cum Deo; et quod in deserto noverunt, id solum est
iis mundus. Alii autem, cum amoris legem diligant, in communitate vivere per-
severaverunt, mortui quidem ad ceteros homines et ad res vitae quae confusione
plenae sunt, et nos decipiunt suis mutationibus. Ipsi autem sibi sunt mundus,

ΝΝΕΥΕΡΗΥ ΕΖΟΥΝ ΕΤΑΡΕΤΗ. ΝΤΕΡΕΦΕΙ ΒΕ ΨΑ ΝΑΙ ΝΒΙ
 ΠΝΟΒ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΦΨΑΧΕ ΝΜΜΑΥ, ΑΥΩ ΝΘΕ ΝΤΑΦΡΜΕ-
 ΣΙΤΗΣ ΜΝ ΝΚΕΡΩΜΕ ΤΗΡΟΥ ΕΦΤΟΝΤΝ ΜΜΟΦ ΕΠΕΝΤΑΦΖΕΤΠ
 ΟΥΟΝ ΝΙΜ ΕΤΠΩΡΧ ΖΙΤΝ ΠΕΦΣΝΟΦ, ΤΑΙ ΖΩΩΦ ΤΕ ΘΕ ΝΤΑΦ-
 ΖΩΤΠ ΝΝΕΤΟΝΖ ΖΝ ΟΥΚΟΙΝΟΝΙΑ ΜΝ ΝΕΤΖΝ ΟΥΒΙΟΣ ΕΦΟ
 ΝΧΑΙΕ, ΕΦΤΣΑΒΟ ΜΜΟΟΥ ΧΕ ΟΥΝ ΜΝΤΟΥΗΗΒ ΜΜΑΥ ΕΦΣΟΟΥΝ
 ΜΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΑΥΩ ΧΕ ΟΥΝ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΟΝ ΕΣΡΧΡΕΙΑ ΝΤΣΑ-
 ΦΙΑΤΣ ⁶⁵ ΕΒΟΛ ΕΖΕΝΜΥΣΤΗΡΙΟΝ.

XX. ΤΑΙ ΓΑΡ ΤΕ ΘΕ ΝΤΑΦΤΡΕ ΠΙΣΝΑΥ ΡΟΥΑ ΕΑΦΜΟΡΟΥ
 ΕΖΟΥΝ ΕΝΕΥΕΡΗΥ, ΕΤΕ ΤΕΠΡΑΞΙΣ ΔΕ ΕΤΖΝ ΟΥΣΒΡΑΖΤ ΤΕ
 ΑΥΩ ΠΕΣΒΡΑΖΤ ΕΤΖΝ ΟΥΠΡΑΞΙΣ. ΖΩΣΤΕ ΝΦΠΕΙΘΕ ΜΜΟΟΥ
 ΧΕ ΕΡΕ ΠΕΣΒΡΑΖΤ ΖΝ ΤΑΝΑΧΩΡΗΣΙΣ ΑΝ ΜΠΣΩΜΑ, ΑΛΛΑ
 ΕΦΖΝ ΠΕΣΜΟΤ ΕΤΤΑΖΗΥ ΕΡΑΤΦ. «ΟΥΤΕΙΜΙΝΕΓΑΡ—ΠΕΧΑΦ—
 ΠΕ ΠΝΟΒ ΜΠΡΟΦΗΤΗΣ ΔΑΥΕΙΑ, ΟΥΠΡΑΚΤΙΚΟΣ ΠΕ ΑΥΩ
 ΕΦΣΒΡΑΖΤ, ΖΜ ΠΤΡΕΦΧΟΟΣ ΧΕ · †ΨΟΟΠ ΑΝΟΚ ΜΑΥΑΑΤ
 ΨΑΝ†ΣΑΑΤΦ » ⁶⁶. ΑΥΩ ΠΕΙΨΑΧΕ ΡΩΨΕ ΕΤΡΕΥΤΑΝΖΕΤ ΤΙ-
 ΣΒΩ ΝΤΑΦΤΑΑΣ ΝΑΥ. ΕΤΒΕ ΠΑΙ, ΕΥΧΟΣΕ ΚΑΙΠΕΡ ΝΚΕΡΩΜΕ
 ΖΝ ΤΑΡΕΤΗ, ΑΥΨΩΠΕ ΕΥΒΟΧΒ [[ΝΡΩΜΕ ΖΝ ΤΑΡΕΤΗ]] ⁶⁷
 ΝΤΕΙΖΕ ΤΗΡΣ ΕΤΣΟΦΙΑ ΜΠΕΤΜΜΑΥ ΝΘΕ ΕΤΟΥΟΥΟΤΒ ⁶⁸
 ΝΚΟΟΥΕ. ΑΥΤΑΥΕ ΖΕΝΚΟΥΙ ΜΕΝ ΝΨΑΧΕ ΝΑΦ, ΕΥΕΡ ΝΟΦΡΕ

⁶⁵ Ita D; lege ΝΤΣΑΒΕ ΦΙ ΕΙΑΤΣ (= discere oculos figere in...; ubi ΤΣΑΒΟ = discere, ut semper in hoc textu)

XX. ⁶⁶ Cf. Ps. cxi, 10. — ⁶⁷ Lincola ab aliquo scriba praeterita et in margine adiecta perperam reintroducta est (cf. G). — ⁶⁸ D ΕΤΟΥΟΥΟΤΦ

cum invicem ad virtutem se hortentur. Ubi ergo ivit ad eos magnus Athanasius, cum iis collocutus est, et quomodo mediator fuit inter alios homines, imitatus illum qui omnibus divisus pacem dedit per sanguinem suum, eodem modo ille concordiam statuit inter eos qui vivunt in communitate, et eos (qui vivunt) vitam reclusam, eos docens sacerdotium esse quod noverit philosophiam, et esse philosophiam cui deceat ut discat oculos figere in mysteria.

XX. Itaque duas res in unam redegit, et eas inter se conciliavit : negotium in tranquillitate et tranquillitas in negotio, adeo ut eis persuaderet tranquillitatem non in seclusionem corporis consistere, sed in vitae ratione firma. « Huius generis, inquit, fuit magnus propheta David — fuit negotiosus et tranquillus — cum diceret : solus maneo donec transeam ». Et satis fuit hic sermo ut reciperent doctrinam quam eis dedit. Qua de causa, quamquam illi superabant ceteros homines virtute, tanto minores fuerunt [[homines virtute]] illo, quanto maiores ceteris. Praebuerunt ei aliquot sententias utiles pro sacerdotio, ad perfectionem : plures

ΝΤΜΝΤΟΥΗΗΒ ΕΖΟΥΝ ΕΥΜΝΤΤΕΛΕΙΟΣ, ΑΥΣΕΤΜ ΖΑΖ ΔΕ
 ΝΤΟΟΤΦ ΕΥΟΦΕΛΕΙ ⁶⁹ ΜΜΟΟΥ ΕΤΡΕΥΧΩΚ ΕΒΟΛ ΜΠΕΔΡΟΜΟΣ
 ΝΤΕΥΦΙΛΟΣΟΦΙΑ. ΑΥΩ ΠΨΑΧΕ ΕΤΝΑΡΑΝΑΦ ΨΑΥΚΑΑΦ ΝΑΥ
 ΖΩΣ ΝΟΜΟΣ ΕΦΟΡΧ, ΠΕΤΕΦΝΑΤΕΣΤΟΦ ΔΕ ΕΒΟΛ ΖΩΩΦ
 ΨΑΦΨΩΠΕ ΕΦΣΤΗΥ ΕΒΟΛ ΝΤΟΟΤΟΥ. ΖΑΠΑΪ ΖΑΠΛΩΣ ΝΕΦ-
 ΤΩΨ ΤΗΡΟΥ ΕΥΟ ΝΘΕ ΝΝΕΠΡΑΖΙΣ ΜΜΩΥΧΗΣ ΝΝΑΖΡΑΥ,
 ΑΥΩ ΑΥΤΑΙΟΦ ΖΝ ΟΥΝΟΒ ΝΤΑΙΟ ΝΖΟΥΟ ΕΘΕ ΕΤΕ ⁷⁰ ΨΑΡΕ
 ΝΚΕΡΩΜΕ ΤΑΙΕ ΝΕΤΟΥΑΑΒ. ΝΤΕΡΕ ΖΕΝΡΩΜΕ ΔΕ ΕΙ ΨΑ
 ΜΜΟΝΑΧΟΣ ΕΤΜΜΑΥ, ΕΥΨΙΝΕ ΝΣΑ ΠΠΕΤΟΥΑΑΒ ΑΥΩ ΕΥ-
 ΖΟΤΖΕΤ ΝΣΑ ΝΕΦΤΑΒΣΕ ΝΘΕ ΝΝΕΘΗΡΙΟΝ ⁷¹, ΜΠΕΣΕΡ ΡΟΟΥΨ
 ΝΑΥ ΖΑΡΟΟΥ ΕΠΤΗΡΦ, ΑΛΛΑ ΑΥΣΟΟΥΤΜ ΠΕΥΜΑΚΖ ΕΒΟΛ
 ΕΤΣΗΦΕ ⁷² ΖΩΣ ΕΥΝΑΜΟΥ ΖΑ ΠΕΧΡΙΣΤΟΣ, ΕΥΠΙΣΤΕΥΕ ΧΕ
 ΠΖΙΣΕ ΕΤΟΥΝΑΨΟΠΦ ΖΑ ΠΕΤΜΜΑΥ ΟΥΝΟΒ ΝΤΑΙΟ ΝΑΥ ΠΕ
 ΑΥΩ ΧΕ ΟΥΑΡΕΤΗ ΕΣΧΟΣΕ ΤΕ ΝΖΟΥΟ ΕΝΝΗΣΤΕΙΑ ΜΗ
 ΜΜΟΚΖΣ ΑΥΩ ΝΒΙΝΝΚΟΤΚ ΕΠΚΑΖ ΝΑΙ ΕΤΟΥΕΙΡΕ ΜΜΟΟΥ
 ΖΝ ΟΥΑΣΚΗΣΙΣ ΝΒΙ ΝΕΤΜΜΑΥ.

XXI. ΠΑΙ ΜΕΝ ΒΕ ΝΕΦΨΟΟΠ ΖΝ ΝΕΙΖΙΣΕ, ΑΥΩ ΝΕΦΤΑΥΟ
 ΜΨΑΧΕ ΝΣΟΛΟΜΩΝ ΧΕ . ΟΥΟΥΟΕΙΨ ⁷³ ΠΕΤΨΟΟΠ ΖΝ ΖΩΒ

⁶⁹ D : ΕΥΟΦΟΛΙ. — ⁷⁰ D ΕΘΗ ΕΤΕΡΕ ΨΑΡΕ. Corrigendum putavi. —

⁷¹ G addit : ἐπειδὴ πανταχοῦ τοῦτον ἀναζητοῦντες οὐχ εὑρισκον. — ⁷² D : ΤΣΗΒΕ.

XXI. ⁷³ D : ΟΥΟΥΕΙΨ.

autem ab eo audierunt, quae eos iuverunt ad perficiendum cursum eorum philosophiae. Et praecepta quae illi placebant, ut legem firmam servabant; quae contra ille reiciebat, ab iis quoque reiciebantur. Ne multa : omnia eius praecepta erant eis ut leges Moysis. Et eum magno honore affecerunt, magis quam solent ceteri homines honore afficere viros sanctos. Ubi enim aliqui adierunt monachos, sanctum illum petentes, vestigiis eius insistentes tamquam ferae, (monachi) eos minime curaverunt, sed sua colla praebuerunt gladio, tamquam pro Christo morituri, cum arbitrarentur tormenta, quae pro eo paterentur, sibi esse ut magnos honores, et quasi virtutem praeclariorem ieiuniis et doloribus et dormitionibus super terra, quae omnia ipsi faciebant in 'ascesi'.

XXI. Ille igitur (Athanasius) in iis erat doloribus, et illud Salomonis loquebatur, quod : « tempus est unicuique rei accommodatum ». Qua de causa brevi

NIM ⁷⁴. ΕΤΒΕ ΠΑΙ ΨΑΦΖΟΠΦ ΝΟΥΚΟΥΙ ΖΜ ΠΚΑΙΡΟΣ ΜΠΠΟ-
 ΛΕΜΟΣ ⁷⁵, ΧΕΚΑΣ ΕΦΝΑΟΥΩΝΖ ΕΒΟΛ ΖΜ ΠΚΑΙΡΟΣ ΝΤΕΙΡΗΝΗ,
 ΜΠΝΑΥ ΕΤΕΣΝΑΕΙ. ΑΥΩ ΑΣΨΩΠΕ ΜΗΝΣΑ ΟΥΚΟΥΙ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ
 ΔΕ ΝΤΕΡΕΦΝΑΥ ΧΕ ΜΗ ΠΕΤΝΑΚΟΛΥΕΙ ⁷⁶ ΜΜΟΦ ΕΕΡ ΠΕΘΟΟΥ,
 ΕΡΕ ΠΠΕΤΟΥΑΑΒ ΕΤΜΜΑΥ ΖΗΠ ⁷⁷, ΑΦΒΩΚ ΕΒΟΛ ΖΝ ΚΗΜΕ
 ΑΥΩ ΑΦΑΙΧΜΑΛΟΤΙΖΕ ΝΤΣΥΡΙΑ ΖΝ ΤΕΦΜΝΤΑΣΕΒΗΣ. ΑΦΧΩΦΕ
 ΔΕ ΟΝ ΝΜΜΕΡΟΣ ΝΤΑΦΤΑΖΟΟΥ ΖΝ ΜΜΑ ΝΨΑ, ΑΦΨΩΠ ΜΕΝ
 ΕΡΟΦ ΝΝΕΤΨΩΝΕ ΖΜ ΠΕΦΨΩΝΕ ⁷⁸, ΑΦΠΟΛΕΜΕΙ ⁷⁹ ΔΕ ΕΝΕΤ-
 ΒΟΟΦ ΑΥΩ ΕΤΑΣΩΟΥ ⁸⁰ ΖΜ ΠΕΥΜΕΕΥΕ. ΑΦΖΕΕ ΔΕ ΕΤ-
 ΜΝΤΖΑΠΛΟΥΣ ΜΠΡΡΟ ΕΣ† ΝΤΟΟΤΦ. ΤΑΙ ΓΑΡ ΤΕ ΘΕ Ε†ΝΑ-
 ΜΟΥΤΕ ΕΠΕΦΑΣΑΙ ΝΖΗΤ, ΕΙΨΙΠΕ ΖΗΤΣ ΝΤΕΦΜΝΤΡΦΡΖΟΤΕ.
 ΕΨΧΕ ΕΨΨΕ ΓΑΡ ΕΤΑΥΕ ΤΜΕ, ΝΤΟΦ ΠΡΡΟ ΟΥΝΤΑΦ ΜΜΑΥ
 ΝΟΥΚΩΖ, ΑΛΛΑ ΚΑΤΑ ΟΥΣΟΟΥΝ ΑΝ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΕ ΝΕΦΡΑΨΕ
 ΕΧΝ ΝΕΝΚΑ ΝΝΖΗΚΕ ΕΥΧΩ ΜΜΟΟΥ ΕΒΟΛ ΚΑΚΩΣ, ΑΥΩ ΕΡΕ
 ΠΕΙΖΩΒ Ο ΝΑΦ ΝΘΕ ΝΟΥΜΝΤΡΜΜΑΟ ⁸¹. ΝΡΩΜΕ ΔΕ ΕΤΒΜ-
 ΒΟΜ ΖΜ ΠΠΑΛΑΤΙΟΝ ΑΦΨΟΠΟΥ ΖΑ ΧΡΗΜΑ, ΝΑΙ ΕΤΟ ΜΜΑΙ-
 ΝΟΥΦ ΝΖΟΥΟ ΕΜΕΡΕΠΕΧΡΙΣΤΟΣ, ΕΥΑΝΑΣΤΡΕΦΕ ΜΕΝ ΖΩΣ
 ΖΟΟΥΤ, ΕΥΖΝ ΖΕΝΣΜΟΤ ΔΕ ΝΣΖΙΜΕ, ΑΥΩ ΕΡΕ ΠΕΥΓΕΝΟΣ
 ΜΕΝ ΟΥΟΝΖ ΕΒΟΛ ΑΝ, ΤΕΥΜΝΤΑΣΕΒΗΣ ΔΕ ΟΥΩΝΖ ΕΒΟΛ

⁷⁴ Cf. *Eccl.*, III, 1. — ⁷⁵ G addit : *διαφεύγων* (var. lect. *διαφέρων*). Glossa fortasse fuit in graeco textu. — ⁷⁶ D : ΠΕΤΝΑΚΩΛΗ. — ⁷⁷ G omittit. — ⁷⁸ G addit : *ὡσπερ οἱ χειμαρροὶ τὰ συρρέοντα*. — ⁷⁹ D : ΕΦΠΟΛΥΜΕΙ (corrigendum putavi; cf. G). — ⁸⁰ Coptica versio planiorem facere sensum conatur, haud presse vertendo. Nam in G contra ponuntur : a) τὸ ἀρρωστοῦν (= aegroti); b) *κουφότεροι καὶ δειλότεροι* (= debiles; at (intellige) plane valentes = ΕΤΑΣΩΟΥ coptice). — ⁸¹ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ... ΜΝΤΡΜΜΑΟ G habet post. ΖΑ ΧΡΗΜΑ.

latet, tempore belli, ut appareat tempore pacis, ubi ea adveniet. Et mox accidit. Georgius autem, ut animadvertit neminem esse qui eum impediret quominus male faceret, cum sanctus ille lateret, exiit ex Aegypto, et Syriam ad suam pietatem adiecit. Invasit autem regiones ad Orientem, prout valuit; sibi conciliavit illos qui eius morbo affecti erant, et oppressit infirmiores, qui (tamen) mente valebant. Incidit quoque in simplicitatem regis, quae eum adiuvit. Hoc modo enim appellabo eius levitatem, reverens eius pietatem. Nam si verum dicendum est, rex quidem zelum habuit, sed sine iudicio. Georgius autem fruebatur pauperum opibus, male depromptis; et erant illae res (ei) pro divitiis. Homines ergo, qui potentes sunt in palatio regis, pecunia emit, cum essent illi pecuniae amantes magis quam Christi : (homines) ut viri se agitantes, sed muliebri forma praediti,

ΜΜΑΤΕ, ΝΑΙ Ν†ΣΟΟΥΝ ΑΝ ΧΕ ΕΤΒΕ ΟΥ Α ΝΡΡΩΟΥ ΝΝΕΖΡΩ-
 ΜΑΙΟΣ ΤΑΝΖΟΥΤΟΥ ΕΝΕΖΒΗΥΕ ΝΝΖΟΟΥΤ, ΕΥΖΝ ΖΕΝΣΜΟΤ
 ΝΣΖΙΜΕ. ΝΑΙ ΝΕΝΤΑΦΑΑΥ ΝΒΙ ΠΖΥΠΕΡΗΤΗΣ ΜΠΠΟΝΗΡΟΣ,
 ΠΡΕΦΧΕ ΝΤΗΒ, ΠΕΠΡΟΔΡΟΜΟΣ ΜΠΑΝΤΙΧΡΙΣΤΟΣ, ΕΦΧΡΩ
 ΝΟΥΤΑΠΡΟ ΕΣΠΡΕΠΕΙ ΝΟΥΝΟΒ ΝΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΕΦΒΜΒΟΜ ΖΜ
 ΠΨΑΧΕ — ΕΨΧΕ ΠΖΩΒ ΡΑΝΗΤΝ ΕΧΟΟΣ ΝΤΕΙΖΕ, ΧΕ ΦΒΜ-
 ΒΟΜ ΖΜ ΠΨΑΧΕ ΠΑΙ ΕΤΕΡΕ ΤΕΦΜΝΤΡΕΦ†ΤΩΝ ΟΥΟΤΕΦ
 ΕΤΕΦΜΝΤΑΣΕΒΗΣ ΖΝ ΝΔΟΓΜΑ ΝΤΑΦΚΑΑΥ ΕΖΡΑΙ ΕΦΤΑΚΟ
 ΝΤΜΕ ΖΙΤΝ ΠΝΟΥΦ, ΠΑΙ ΝΤΑΥΣΩΟΥΖΦ ΕΖΟΥΝ ΜΕΝ ΕΤΒΕ
 ΟΥΜΝΤΕΥΣΕΒΗΣ, Α ΝΡΩΜΕ ΔΕ ΜΠΟΝΗΡΟΣ ΑΑΦ ΝΟΥΟΡ-
 ΓΑΝΟΝ ⁸² ΝΟΥ[

⁸² D : ΝΟΥΑΡΚΑΝΟΝ.

quorum genus minime apparet, at impietas apparet maxime. Quibus nescio qua de causa imperatores Romanorum tradant virorum negotia, cum muliebri sint forma praediti. Haec igitur fecit Maligni servus, zizaniae sator, Antichristi nuntius, cum uteretur ore digno magno quodam episcopo, oratione perito : siquidem vobis placet ita dicere, 'oratione peritum esse' illum, cuius hostilitas superaverit impietatem, in doctrina quam ipse edidit, veritatem coartans pecunia, qua, cum pietatis causa collecta esset, mali contra homines usi sunt ut[

lacuna circiter decem foliorum

(Par. 129¹⁴, f. 119 recto)

ΚΑΣ ΔΕ ΕΙΝΑΧΩ	ΜΠΟ[
ΜΠΕΦΤΑΙΟ ΖΝ ΟΥ	ΤΩΟΥ[
ΨΩΨΤ ΕΒΟΛ	ΨΕ ΝΤΑΦΨΩ[ΠΕ]
ΑΦΤΝ[ΤΟ]ΝΦ ΕΤΕ	ΖΝ ΤΕΚΚΛΗΣΙΑ
ΦΥΣ[ΙΣ ΜΠ]ΩΝΕ Σ	ΟΥΔΕ ΜΠΕΦΑΝΙ
ΝΑΥ ΕΤΤΑΙΗΥ ·	ΧΕ ΕΒΩΨΤ ΝΣΩΦ ⁸⁴ .
ΕΤΕ ΠΑΙ ΠΕ ΠΑΔΑ	ΕΣΖΝ ΠΕΣΟΟΥ ^{84a} ΜΝ
ΜΑΣ ΜΝ ΠΩΝΕ	ΠΕΣΣΜΙΝΕ ΝΨΟ
ΝΑΣΜΙΤΗΣ ⁸³ · ΑΦ	ΡΠ ΝΑΡΧΑΙΟΝ ·
ΨΩΠΕ ΜΝ ΝΑΔΑ	ΖΜ ΠΤΡΕ ΝΕΤΠΟ
ΜΑΣ · ΝΝΑΖΡΕΝ	ΡΧ ΕΙ ΕΖΟΥΝ · ΕΥ
ΝΕΤΖΙΟΥΕ ΕΡΟΦ ·	ΣΕΜΦΩΝΕΙΑ ΝΟΥ
ΝΝΑΖΡΕΝ ΝΕΤ	ΩΤ ΝΘΕ ΝΟΥΡΩ

⁸³ ΕΤΕ ΠΑΙ ... ΝΑΣΜΙΤΗΣ : G omittit. — (Ecclesiam). — ^{84a} lege : ΠΕΣΕΟΟΥ.

— ⁸⁴ ΝΣΩΦ : lege ΝΣΩΣ

ΤΟΥΝΕC CΤΑCIC
 ΑΦΕΡ ΘΕ ΝΝΑΜΑ
 ΝΑΚΝΙΤΗC .
 ΤΑΙ ΕΨΑCΣΩΚ ΝΑC
 ΕΖΟΥΝ ΜΠΠΕΝΙ
 [ΠΕ]ΝΚΕΖΥ
 []ΕΤΕ ΠΑΙ ΠΕ
 []ΡΦΨΩΠΕ
 ΕΦΝΑΜΟΥ ΖΙΤΝ
 ΟΥΒΟΜ ΝΑΤΨΑ
 ΧΕ ΕΡΟC · ΖΝ ΤΕC
 ΦΥCIC . ΑΛΛΑ Μ
 ΠΕ ΠΑΙΔΑΒΟΛΟC

ΜΕ ΝΟΥΩΤ ⁸⁵.
 ΕΤΒΕ ΠΑΙ ΑΦΤΩ
 ΟΥΝ ΕΧΜ ΠΡΩ
 ΜΕ ΕΤΟΥΑΑΒ . ΑΨΩ
 ΤΟΥΝΕC ΠΡΡΟ Ε
 ΧΩΦ . ΠΑΙ ΕΤΟ
 ΝΑΠΟCΤΑΤΗC
 ΝΤΕΦΖΕ · ΕΤΕ ΙΟΥ
 ΛΙΑΝΟC ΠΕ ⁸⁶ ΠΑΙ ΕΤ
 ΨΗΨ ΝΜΜΑΦ
 ΖΝ ΤΚΑΚΙΑ
 ΚΑΝ ΟΝ ΕΦΒΟΧΦ
 ΕΡΟΦ ΖΜ ΠΕΧΡΟ

(Par. 129¹⁴, f. 115 verso)

]ΟΝ
 ΨΟΡ]Π ΖΝ ΝΕ
 [ΡΡ]ΟΟΥ ΝΝΕΧΡΙC
 ΤΙΑΝΟC ΝΤΑΦΜΙ
 ΨΕ ΜΝ ΠΕΧ̄C ·
 ΑΨΩ ΤΜΑΤΟΥ Ν
 ΤΜΝΤΑCΕΒΗC · Ε
 ΤΕΦ† ΝΑΑΓΕ ΜΜΟC
 ΜΠΟΥ,Ε, · ΑΦΟΥΟ
 ΝΖC ΕΒΟΛ ΖΝ ΟΥ
 ΨΠΕΝΨΩΠ
 ,ΝΤΕ,ΡΕΦΖΕ ΓΑΡ Ε
 ΠΕΟΥΟΕΙΨ ΑΦΨΩ
 ΠΕ ΝΑΥΔΥΚΡΑ
 ΤΩΡ · ΑΨΩ ΖΜΠ
 ΤΡΕΦΚΩ ΝCΩΦ
 ΜΠΝΟΥΤΕ ΝΤΑΦ
 ΤΑΜΕΙΟΦ · ΑΦΨΟ

ΕΝΕΤΝ[
 ΖΑ ΤΠΙCΤΙC[ΕΤ]
 ΒΕ ΠΕΟΥΟ ΕΤΟΨ
 ΝΑΥ[]ΤΩ
 []
 ΕΙΡΕΝ[]ΤΟΟΤΦ
 ΕΤΜ[ΝΤ]ΡΦΖΕΛ
 ΠΙCΕ ΝΤΑΙΟ ΖΑΤ
 ΜΝΤΧ[ΩΩΡΕ]
 ΖΜ ΠΤΡΕΦΠΩΩΝΕ
 ΝΕΝΚΟΤC Μ
 ΠΕΤΟΥΗΖ ΝΖΗΤΦ ⁸⁷
 ΠΑΙ ΒΕ ΑΦΟΠΦ ΧΕ
 ΟΥΝΟΒ ΝΑΦ ΠΕ.
 ΝΤΕΡΕΦΕΡ ΧΟΕΙC Ε
 ΠΕΝΙΩΤ ΑΝΘΑ
 ΝΑCΙΟC · ΝΕΦΑΘΕ
 ΤΕΙ ΤΒΟΜ ΕΤΕΝ

⁸⁵ G : *ἐν σώματι* (var. lect. *σώμασι*). D legebat in apographo suo *ἐν σώμα* ut videtur. —

⁸⁶ G habet in scholio tantum (cf. col. 1119, notam 12). — ⁸⁷ Lacuna hic statuenda, sive parum accurata fuit versio (cf. G).

ΧΝΕ ΕΥΔΙΩΓΜΟΣ	ΖΗΤΩ · ΜΠΚΩ
ΕΦΧΑΧΩ · —	ΤΕ ΜΠΨ,ΑΧΕ Ν,
ΝΖΟΥΟ ΝΕΝΤΑΨΩ	ΖΟΥΟ ΕΤ []Ε
ΠΕ ΤΗΡΟΥ ΧΙΝ Ε	ΝΑΦ ΜΠ []C
ΨΟΡΠ · ΕΑΦΤΕΖ	ΝΝΕΧΡΙC†ΑΝΟC
ΟΥΖΛΟΒ ΕΤΕΦΜΝ	ΤΗΡΦ.
ΤΡΕΦΧΙΝΘΟΝC ·	ΑΦΤΟΚΙΜΑΖΕ
ΝΕΦΦΘΟΝΕΙ ΓΑΡ	ΓΑΡ ΧΕ ΦΝΑΡΨ

(lacuna circiter decem foliorum)

Int eius laudes breviter dicam, imitatus est ille naturam duorum lapidum pretiosorum, qui sunt adamas et magnetes. Fuit ut adamas contra eos qui eum calumniati sunt; fuit ut magnetes in eos qui contentiones cupiebant: ista enim sibi adtrahere solet ferrum[]morituri, vi quadam ineffabili eius naturae.

XXXII. Sed Diabolus [non tulit gau]dium quod in Ecclesia factum est, neque pertulit eam videre gloriosam et firmam ut antea, cum divisiones ad consensiones redactae essent ut unus homo. Quapropter contra hominem sanctum surrexit, et regem in eum excitavit, qui ut ipse 'apostata' esset, id est Iulianum, aequè malum ac illum, quamvis tempore posteriorem [tantum. Qui] primus inter reges christianos cum Christo certavit; et venenum impietatis, quod antea celaverat, subito produxit, [ubi] opportunitatem nactus est. Imperator factus est, et cum persequeretur Deum, qui ipsum fecisset, persecutionem cogitavit duriores ceteris, quae inde ab initio fuerant, atque miscuit dulcedinem cum sua iniuria. Nam invidebat [martyribus] pro fide propter eorum magnam gloriam [] ad spem gloriae propter [fortitudinem], cum mutaret captiones quae in eo essent. Id ergo arbitratus est sibi magnum esse, si Athanasio persuaderet ut abstineret potentia quam haberet, quod ad verba spectat[] Christianorum omnino. Existimavit enim[

Milano,
Istituto di Papirologia,
Via Festa del Perdono, 7.

Tito ORLANDI.